

Bohatství bere srdci svobodu

Je-li tvůj poklad v bohatství, samolibosti, moci a pýše, bude tvé srdce uvězněno tam! Tvé srdce bude otrokem bohatství, samolibosti, pýchy! Ježíš chce, abychom měli srdce svobodné! To je poselství dneška. Mějte, prosím, srdce svobodné – říká nám Ježíš. Mluví k nám o svobodě srdce. Jedině svobodné srdce může mít poklady v nebi: lásku, trpělivost, službu druhým, klanění se Bohu. To je skutečné bohatství, které nelze ukrást. Jiné bohatství činí srdce těžkopádným. Uvězňuje srdce, nedává mu svobodu.

365 dní s papežem Františkem – Promluvy od Svaté Marty

Pošetilost spočívá ve skutečnosti, že smrti se nelze vyhnout tím, co strach z ní člověku našeptával. Strach je totiž špatný rádce a staví člověku před oči to, čeho se bojí. Moudrý člověk ví, že majetek se zmenšuje a že je zbytečné ho hromadit, protože také život sám uplyývá a končí ve smrti. To je situace tvorů, a tak je třeba žít takovým způsobem, aby si člověk získal příbytky věčné (16.9). Jako je memoria mortis porážkou strachu ze smrti, tak je také počátkem moudrosti a bázně Boží: „Nauč nás počítat naše dny, ať dojdeme k moudrosti srdce“ (Žl 90,12).

Moje omezení mě vede k tomu, abych se poznával v pravdě a odhalil všechno pokrytectví. Buď se příjmu od Boha a kvůli Bohu jako jeho tvor, nebo jsem beznadějný případ! Žádná věc, kterou mám, nepřikryje mou nahotu a nenasytí mou potřebu života. Vědomí smrti mně ukazuje mé hluboké bytí: je to má absolutní samota před Bohem, která může být naplněna jen Tím, který je můj odpočinek, můj pokrm, můj nápoj a má radost.

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše

Další texty v týdnu

Po: Jer 28,1-17; Mt 14,13-21

Út: Jer 30,1-2.12-15.18-22; Mt 14,22-36

St: Jer 31,1-7; Mt 15,21-28

Čt: Jer 31,31-34; Mt 16,13-23

Pá: Nah 2,1.3; 3,1-3.6-7; Mt 16,24-28

So: Dan 7,9-10.13-14; 2Petr 1,16-19;

Lk 9,28b-36

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Luke T. Johnson – Evangelium podle Lukáše – Sacra pagina; Misál na každý den liturgického roku; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

18. neděle v mezidobí – cyklus C

31. července 2016

¹³Někdo ze zástupu požádal Ježíše: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ ¹⁴Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ ¹⁵Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ ¹⁶Pověděl jim toto podobeství: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. ¹⁷Uvažoval tedy sám pro sebe: ‚Co udělám? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit!‘ ¹⁸Tohle udělám, řekl si, strhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. ¹⁹Pak si mohu říci: ‚Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hoduj!‘ ²⁰Bůh však mu řekl: ‚Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši a čím bude to, co jsi nashromáždil?‘ ²¹Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“

Lk 12,13-21

Úvod k meditaci

Chraňte se před každou chamtivostí! Jaký je můj vztah k věcem? Nemyslím si, že je můj život zajištěn materiálními věcmi? Čemu věnuji své síly? Neskryvá se za mým veškerým úsilím jen jídlo, pití, zábava, záliby a blahobyt? Jsou v mém životě i jiné hodnoty a cíle?

Jsme zajištěni jako všichni tvorové Boží láskou. Přílišné starosti o naše osobní zajištění (popř. o zajištění církve apod.) uráží starostlivost našeho Boha, který je láska a nemůže ani ptáka neživit, ani lilii nešatit. Kdo s Bohem nepočítá, dopouští se již od začátku chyby a je označen jako hlupák – blázen. Upadl do sebeklamu. Důvěřujme více Boží lásce! Ježíšova slova: Hledejte nejprve Boží království, a to ostatní vám bude přidáno (Lk 12,31) ukazují na správný základ životního úsilí.

Výklad biblického textu

Kontext: V předchozích verších Ježíš povzbuzuje své přátele k statečnosti. Ukazuje, že přiznání se k němu může vyvolat pronásledování, ale ukazuje také na pomoc Ducha Svatého. Při pronásledování se jasně ukazuje, jakou mají věci hodnotu.

v. 13-14 – K takovým sporům byli povoláváni rabíni nebo starší, kteří měli problémem objasnit. Je velmi obtížné stanovit právní rámec, který platil v tehdejší době,

**Týden
s Božím
slovem**

1. čtení:
Kaz 1,2; 2,21-23

2. čtení:
Kol 3,1-5.9-11

Evangelium:
Lk 12,13-21

Srovnání:
Sk 7,27;
1 Tim 6,9-10;
Job 27,8;
Mt 6,20;
Lk 12,33-34

pokud jde o problematiku rozdělení dědictví. Máme totiž k dispozici jen velmi málo biblických textů, které se zabývají touto tematikou (srov. Nm 27,8-11; 36,7-9; Dt 21,17). Židovské zákonodárství svědčí o snaze vyhnout se dělení majetku. Z tohoto důvodu byla většina dědictví určena prvorozenému, zatímco zbytek byl rozdělen mezi ostatní sourozence. Z kontextu není možné stanovit, o jaký dědický problém šlo. Chtěl snad starší bratr získat dědictví a nechtěl je nechat rozmělnit? Nebo chtěl mladší bratr užívat svůj díl nezávisle? Právě spory o dědictví odhalují mnohdy silné zaměření na majetek a často vedou k prudkým a doživotním nepřátelstvím v rodinách.

v.15 – Varování před hamizností se objevuje nejen v židovské literatuře (Test. Jud. 19,1), ale setkáváme se s ním rovněž v novozákonní literatuře (2 Kor 9,5; Ef 4,19; 5,3; Kol 3,5; 1 Sol 2,5; 2 Petr 2,3.14).

v.21 – Bohatý člověk totiž vytváří projekt, ve kterém s Bohem nepočítá, ve kterém si vystačí sám se svým bohatstvím. Bohatý člověk není schopen vést s Bohem dialog, neboť se postavil na jeho místo v samostatném a nezávislém plánování své existence. Bohatství není špatné samo o sobě, ostatně jako kterákoli součást stvoření, jež byla člověku svěřena. Přesto však může vést k zapomenutí na Boha. Bohatství totiž dává člověku pocit, že je schopen takřka všeho a uvádí ho tak do klamu, který mizí až v okamžiku smrti. Pochybení bohatého člověka spočívá v přesvědčení, že mu jeho majetek může zajistit šťastný život. Jeho starostlivost zaměřená na shromažďování majetku k pohodlnému životu způsobila, že ztratil ze zřetele smysl existence, který spočívá v hledání Božího království.

K tématu

Chamtivost, přilnutí k penězům, ničí lidi, rodiny a vztahy k druhým. Není to výzva k chudobě pro chudobu, ale k používání majetku, který dává Bůh, aby se dostalo pomoci těm, kteří ji potřebují. Dnešní evangelium (Lk 12,13-21), ve kterém jistý muž žádá Ježíše, aby rozhodl spor s jeho bratrem ohledně dědictví, nastiňuje problém našeho vztahu k penězům: Toto je každodenní problém. Kolik jen rodin zničených problémy kolem peněz jsme viděli: bratr proti bratru, otec proti synu... A to je první důsledek přilnutí k penězům: destrukce! Když člověk přilne k penězům, ničí sebe sama, ničí rodinu! Peníze působí destrukci. Mají sloužit, přinášet užitek, přispívat k rozvoji člověka, ale když na nich ulpíš svým srdcem, zničí tě.

Ježíš vypráví podobenství o bohatém člověku, který „hromadí pro sebe, ale není bohatý před Bohem“: tím, co škodí, je chamtivost ve vztahu k penězům. Mít více a více.. Vede to k idolatrii a ničí vztahy vůči k druhým! Nikoli peníze, ale postoj zvaný chamtivost. Ta způsobuje onemocnění, protože nutí přemýšlet o všem jenom v kategorii peněz. Působí destrukci a chorobu. A nakonec, což je nejzávažnější, chamtivost je nástrojem idolatrie, protože vede na cestu opačnou než ta, na kterou nás vede Bůh. Svätý Pavel říká, že Ježíš Kristus, který byl bohatý, se stal chudým, aby obohatil nás. Toto je cesta Boží: pokora, snížit za účelem

služby. Chamtivost tě však povede opačnou cestou: ty, ubohý člověk, činíš se skrze svou marnivost Bohem. To je idolatrie!

Proto mluví Ježíš tak tvrdě a mocně proti tomuto přilnutí k penězům. Říká nám, že nelze sloužit dvěma pánům: buď Bohu anebo penězům. Říká nám, abychom si nedělali starosti, protože Pán ví, co potřebujeme, a vybízí nás k důvěryplnému odevzdání se Otci, který dává růst polním liliím a potravu ptactvu. Boháč z podobnosti myslí stále jenom na peníze, ale Bůh mu říká: „Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši!“ (Lk 12,20). Tato cesta vedoucí opačným směrem než ta Boží je bláznovstvím, které tě odvádí od života a ničí veškeré lidské bratrství.

Pán nás učí této cestě. Není to cesta chudoby pro chudobu. Nikoli! Je to cesta chudoby jakožto nástroje, aby Bůh byl Bohem, aby On byl jediným Pánem! Nikoli zlatý idol! A všechnen majetek, který máme, dává Pán, aby z něj měl užitek svět, aby prospíval lidstvu, aby pomáhal druhým.

papež František 21. 10. 2013

V dnešním čtení z nedělní liturgie zaznívá provokativní slovo knihy Kazatel: „Marnost nad marnost, ... všechno je marnost (Kaz 1,2).“ Mladí lidé jsou obzvláště citliví na to, když kolem nich něco postrádá smysl a hodnotu. A bohužel za to nesou důsledky. Naopak setkání s živým Ježíšem v jeho velké rodině, jíž je církev, naplňuje srdce radostí, protože je naplňuje pravým životem, hlubokým dobrem, které se neztrácí a nepomíjí: mohli jsme to vidět na tvářích mládeže v Riu. Avšak tato zkušenost musí čelit všednodenní marnosti, tomuto jedu prázdnoty, který se vtírá do naší společnosti, založené na zisku a majetku a obelhávající mladé lidi svou spotřební mentalitou. Dnešní nedělní evangelium nás upozorňuje právě na absurditu tendence, zakládat vlastní štěstí na majetku. Boháč si říká: Má milá duše, máš velké zásoby ... klidně si žij, jez, pij a vesele hoduj! Ale Bůh mu říká: Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši. A čím bude to, co jsi nashromáždil? (Srov. Lk, 12,19-20)

Drazí bratři a sestry, pravým bohatstvím je Boží láska sdílená mezi bratry. Láska, která přichází od Boha a působí, že se o ni dělíme a vzájemně si pomáháme. Kdo s ní má zkušenost, nemá strach ze smrti a v jeho srdci vládne pokoj.

papež František 4. 8. 2013

V co důvěřuji?

Největší prokletí toho, kdo důvěřuje sám v sebe nebo v lidské, nikoli v Boží možnosti a síly, je totiž ztráta jména. Jak se jmenuješ? To a to číslo konta v té a té bance. Jak se jmenuješ? Majetek, nemovitosti... Jak se jmenuješ? Věci, které vlastníme, se stávají modlami. Důvěrou v ně je takový člověk prokletý. V co důvěřuji? Mám ještě jméno, anebo jsem už začal jméno ztrácet a nazývám se „já“. Já, mně, se mnou, pro mne, jenom já... Stále egoismus. Já – to nás nespasí.